

[Steen Folke]

der ligger i, at man med et førsteslag kan mere eller mindre slå fjenden, altså Sovjetunionen, ud, kommandocentre, raketsiloer osv. I den sammenhæng har man udviklet en hel række våben, MX-raketter, V I-bombefly, Pershing II-raketterne m.fl., som netop først og fremmest har mening – og nogle af dem har kun mening – som førsteslagsvåben.

Selv om Danmark ikke kan siges at være direkte medansvarlig for denne strategi, har den stadig væk relevans, når vi skal vurdere, hvordan USAs brug af atomvåben kan påvirke situationen også i Danmark. For sagen er jo, at Danmark altså ikke blot har medansvar på alle de måder, jeg har opregnet her, men også i den direkte form, at man har indgået forstærkningsaftaler, først bilateralt med USA – flyforstærkningsaftalen helt tilbage til 1976, selv om folkettinget dengang ikke blev så meget som orienteret om det – og siden formaliseret og udbygget i den samlede NATO-forstærkningsplan, der blev vedtaget sidste år.

I medfør af disse forstærkningsplaner er det muligt, at der kan tilføres Danmark atomvåben. Oven i købet behøver det ikke at være i en krigssituation. Blot i en ikke nærmere defineret krisesituation kan Danmark inden for få timer med fly få tilført atomvåben, der så kan affyres fra dansk territorium. Dermed er efter VS' opfattelse Danmarks erklærede atomvåbenfrihed totalt undergraved. Hvilken betydning har det, at vi ikke har depoter i Danmark med atomvåben, hvis man med få timers varsel kan indflyve atomvåben? Og man bygger på samarbejdsaftaler og strategier, der netop opererer med denne mulighed.

Det må også fremdrages, at danske officerer direkte bliver trænet i brug af atomvåben. Det er kommet frem gennem forskellige spørgsmål, som bl.a. jeg, men også andre, har stillet her i de sidste par år, at der foregår en direkte optræning af danske officerer i brug af atomvåben – noget, som jo ikke uden videre rimer med denne erklærede atomvåbenfrihed, men noget, som rimer udmærket med forstærkningsaftalerne og med denne mulighed for i givet fald at indflyve eller på anden vis indføre atomvåben til Danmark med henblik på affyring herfra.

Jeg vil også nævne de seneste års indførelse af en række våbensystemer med det, der på engelsk eller amerikansk hedder Dual Ca-

pability, altså en dobbelt evne, en evne til både at kunne udrustes med konventionelt sprængstof og med atomsprængladninger. Det gælder F-16 flyene, det gælder 155 mm haubitsere, og det gælder andre våben.

Danmark er altså både direkte og indirekte på mangfoldige måder viklet ind i NATOs atomvåbenstrategi, og det betyder alt i alt, at den erklærede atomvåbenfrihed ikke er meget bevendt.

Derfor var det unægtelig med stor glæde, man kunne se et referat af hr. Anker Jørgensens udtalelser ved et møde i Farum for nylig, hvoraf det fremgik, at socialdemokratiet nu ville være med til at kræve, at der ikke skulle være atomvåben på dansk jord under nogen omstændigheder, altså ikke blot, som det hidtil er sagt, under de nuværende omstændigheder eller i fredstid, men ikke under nogen omstændigheder. Jeg synes, det lød forjættende. Det ville betyde, at Danmark ikke, som man nu risikerer, kan blive inddraget i en optræning af en konflikt mellem supermagterne, hvor tilførsel af atomvåben til Danmark altså kan være et selvstændigt træk fra amerikansk side, som bidrager til at øge spændingen og derfor altså risikerer at være med til at eskalere en sådan konflikt imellem supermagterne.

Det ville være et sikkerhedspolitisk kæmpefremskridt, hvis Danmark udtrykkelig ville fraskrive sig denne mulighed for at få tilført atomvåben. Men øjensynlig er der så sket det, at socialdemokratiet endnu en gang er blevet bange for sin egen skygge, eller hvad det nu er, man bliver så frygtelig bange for, i hvert fald ikke rigtig vil stå ved udtalelser og landsmødevedtagelser, og hvad der nu ellers kan anføres.

Nu sagde hr. Lasse Budtz under debatten i dag, at socialdemokratiet havde den målsætning, at man ikke ønskede atomvåben på dansk jord under nogen omstændigheder, og at han syntes, man skulle arbejde for det. Men, hr. Lasse Budtz, den mest oplagte måde at realisere den målsætning og arbejde for den på ville unægtelig være at stemme for den. Det er først og fremmest det, man kan gøre herinde. Man kan direkte stemme for det, man arbejder for og ønsker osv., og derigennem reelt bidrage til, at det bliver realiseret, i stedet for at lade det blive ved nogle smukke hensigtserklæringer og nogle langsigtede målsætninger.